Türkiye'nin alt emperyalist bir ülke olduğunun anlaşılmamasının nedenlerinden birisi de ekonomik ve askeri güç arasında denge aranmasıdır. Türkiye askeri olarak ekonomik yönde olduğundan daha güçlüdür ve hatta askeri güç –Kafkasya'daki savaş, Katar'daki üs örneklerinde olduğu gibi- dış yatırımların ve ülkeye yüksek nakit girişinin yolunu da açmaktadır.

Ülkelerin ekonomik ve askeri güçleri arasındaki artan dengesizlik görece yeni bir olgudur ve özellikle 1970 sonrasında görülmeye başlanmıştır.

1970 başlarında ABD'nin doların altın paritesini bozmak zorunda kalması, bu ülkenin ekonomik olarak zorlandığının göstergesiydi. Bu zorlanma sonraki yıllarda da sürdü. ABD yine büyük bir ekonomik güç olarak kalmakla birlikte eskisi kadar rakipsiz değildi. Önce Japonya, ardından Almanya, son olarak Çin yükseldi. ABD ekonomik olarak ne kadar gerilerse gerilesin askeri gücü karşılaştırılamayacak kadar gelişmişti.

Ekonomik ve askeri güç arasındaki dengesiz gelişimi göremeyenler, ABD'nin ekonomik olarak gerilemesini "ABD üstünlüğünün bitişi" olarak yorumladılar. Ekonomik üstünlük eskisi kadar ön planda olmamakla birlikte askeri alanda rakipsiz sürüyordu.

Birinci ve İkinci Dünya savaşlarını açıklamakta kullanılan sıçramalı ve dengesiz gelişme yasası değişti. (Bu konuda 1975 yılında yazdığım **Türkiye Devriminin Acil Sorunları**'na bakabilirsiniz.
www.tdas1.blog
spot.com
adresinde
40 Yıl Sonra TDAS
kitabı içindedir.)

Bu yasaya göre diğerlerine göre geride olan emperyalist bir ülke sıçramalı bir gelişmeyle öndekilere yetişebiliyor, güçler dengesi yaklaşık eşitlenince de dünyanın yeniden paylaşılması yani savaş gündeme geliyordu.

Birinci ve ikinci dünya savaşları için Almanya'nın Fransa ve İngiltere'ye yetişmesi örnek olarak gösterilir. Gerideki bir ülkenin ekonomik olarak ileridekilere sıçramalı bir gelişmeyle yetişmesi, aynı zamanda askeri olarak da yetişmesi anlamına geliyordu. Ekonomik gelişme askeri gelişmeye de yansıyor, emperyalist ülkelerin askeri güçleri arasındaki fark azalıyor, neredeyse eşitleniyordu.

Başka türlü olması da mümkün değildi, aksi durumda askeri güçler arasındaki büyük fark nedeniyle savaş çıkması hiç de kolay değildi. Savaşın çıkabilmesi için askeri güçlerde yaklaşık eşitlenme zorunludur.

Burada ekonomik ve askeri gücün gelişmesinde paralellik görülür. Ekonomik olarak hızla gelişen bir ülke aynı gelişmeyi askeri alanda da gösterir.

Eşitsiz ve dengesiz gelişme yasasının işleyişinin değişmesi ekonomik ve askeri gücün gelişmesi arasındaki dengesizlikte de kendini gösterir. Ekonomik olarak gelişen ve hatta ABD'yi zorlayabilen bir ülke, askeri olarak aynı gelişmeyi gösteremeyebilir.

Bunu daha açık olarak Almanya ile Fransa örneklerinde görmek mümkündür.

Almanya ekonomik olarak Fransa'dan güçlüdür ve aradaki fark giderek artmaktadır. 20. yüzyılın ilk yarısında ekonomik olarak güçlü olan ülke askeri olarak da daha güçlü olurdu ama Fransa-Almanya örneğinde bu durum tersine dönmüştür. Almanya askeri olarak Fransa'dan zayıftır.

Askeri olarak Türkiye'nin Almanya'dan hiç de zayıf olmadığı söylenebilir.

İtiraz olarak Almanya'nın ileri tekniğe sahip olduğu ve bunu silahlara uyguladığı söylenebilir. Bu itiraz eksiktir çünkü orduların savaş tecrübesini dikkate almamaktadır. Sorun sadece sahip olunan silahların cinsiyle belirlenmez, ordunun savaş tecrübesiyle de belirlenir. Almanya ordusu bu konuda Fransa'nın gerisinde olduğu gibi Türkiye'nin de gerisindedir. TC ordusu 1984'ten beri

PKK ile süren savaşında büyük deney kazandığı gibi, savaşı sadece ülkede değil dışarıda da yürütebilecek tecrübeye sahip olmuştur. ABD ve İsrail tarafından özellikle uygulanan nokta operasyonlarını Türkiye de SİHA ile yapabilmektedir.

Ek olarak Türkiye asker kayıpları konusunda rahattır. Diyelim 30 asker ölürse, “kahraman silah arkadaşlarımız şehit oldu” denilir, şehitlik mertebesi övülür, hatta “ölüm bu işin fıtratında var” bile denilebilir.

Alman ordusundan 30 kişi birden ölürse ülke neredeyse birbirine girer, ordunun oradan çekilmesi istenir, hatta savunma bakanı istifa bile edebilir.

Bir NATO generalinin belirttiği gibi, “Türkiye’nin en iyi ihraç ürünü ordusudur”. Ordu Irak, Suriye, Katar, Azerbaycan, Ukrayna örneklerinde görüldüğü gibi sermaye ihracının ya da ülkeye nakit para girmesinin de yolunu açmaktadır.

Suriye, Libya ve Kafkasya’daki savaş örnekleri olmasaydı Türk SİHA’larına olan talep de yükselmezdi. Türkiye artan oranda önemli bir silah ihracatçısı olmaktadır. Dünya sıralamasında yeri ileride değildir ama diyelim 20 yıl önce bu listede hiç bulunmuyordu.

Almanya’nın dünyanın önde gelen silah ihracatçıları arasında bulunması ama savaş tecrübesi açısından ordusunun hiç de iyi durumda bulunmaması, ekonomik ve askeri gelişme arasındaki dengesizliği gösteren çarpıcı bir örnektir.

Almanya’nın silah ihracatında en iyi müşterilerinden birisi Türkiye’dir; eskiden özellikle tank alırken son yıllarda deniz savaş araçları almaya başlamıştır.

Tanklar savaşta nasıl kullanılır, bir alanın (mesela Suriye’nin belirli bir bölgesinin) işgalinde tankların rolüyle ilgili uygulama konusunda ise Türkiye epeyce birikim sağlamıştır.

Türkiye, Avrupa Birliği üyesi olamayacak, görülebilir gelecekte böyle bir ihtimal görünmüyor. Oysaydı, şimdilik sadece nüvesi bulunan AB ordusunun –özellikle kara kuvvetlerinde- temel gücü olacaktı.